

Verksamhetsplan för Konstfack 2025 (2026)

Fastställdes av rektor 2025-06-19 (RÖ§24 2025)

Innehåll

Verksamhetsplan för Konstfack 2025 (2026)	1
Inledning	2
Strategiska utvecklingsområden	2
Utbildning på grund- och avancerad nivå	3
Forskning och forskarutbildning	4
Samverkan och innovation	5
Kvalitet, infrastruktur, säkerhet och hållbar utveckling	6
Kompetensförsörjning och medarbetarskap	7
Internationalisering	8
Ekonomiska förutsättningar	8

Inledning

För att vi på Konstfack ska kunna skapa våra studenter framtid genom vårt arbete med utbildning, forskning och samverkan behöver vi en konkret plan på vad vi tänker göra härnäst. Detta är vår verksamhetsplan, där vi beskriver vad vi ämnar göra inom det närmaste året.

Verksamhetsplanen beskriver vad som är prioriterat för i år. Målen har vi identifierat och utvecklat tillsammans under vår gemensamma utvecklingsdag på hösten, Konstfack Development Day. I utbildnings- och forskningsstrategin beskriver vi hur vi tar oss an dessa utvecklingsmål på tre års sikt, och i detta dokument beskriver vi vad vi gör i år. Vi har också strävat efter att beskriva hur vi vet om vi lyckats, och vilka som är kontakt för de olika områdena.

Verksamhetsplan blir verklighet när vi alla tänker till vad detta betyder i vårt vardagliga arbete, och var vi kan göra något för att nå målen. I korthet finns alltså verksamhetsplanen för att göra det lättare för oss alla att åstadkomma det vi tillsammans kommit överens om att vi vill göra.

Jag ser fram emot ett år av högkvalitativ verksamhet på Konstfack, och mot att utveckla vår verksamhet vidare tillsammans.

Anna Valtonen, rektor

Strategiska utvecklingsområden

Konstfacks gemensamma strategiska utvecklingsområden tas fram årligen mot bakgrund av fastställd utbildnings- och forskningsstrategi samt förändringar och händelser i vår omvärld. De definieras även utifrån vår gemensamma utvecklingsdag Development Day och ledningsrådets analys av styrkor och svagheter i vår verksamhet. Verksamhetsplanens aktiviteter följs primärt upp vid varje tertiäl genom dialogdag, i ledningsråd och i årsredovisning.

Arbeta för ett gemensamt Konstfack: öka internt samarbete och kunskapsutbyte

- Förenkla och förtydliga övergripande processer
- Tala om våra ämnens framkant

Samverkan

- Ett par strategiska rekryteringar
- Öka internationalisering
- Förbättra kommunikation om vår verksamhet. Tala om *expertrollen* och om vår utbildnings- och forskningssubstans externt.
- Konstfack ska vara den självklara knutpunkten för våra ämnen i samhället. Våra lokaler och tidsplanering för samarbeten och konferenser ska utvecklas.

Stärkt forskningsmiljö

- Öka betydande bidrag till ny kunskap (publikationer, output och projekt)
- Fler och större forskningsprojekt genom exempelvis deltagande i Horisont Europa
- Utveckla forskningsplattformarna
- Attrahera, behåll, och utveckla kompetens inom forskning.

Prioriterade aktiviteter för olika områden anges nedan i rutorna. De strategiska utvecklingsområdena och målen omsätts och konkretiseras i aktiviteter inom varje institution och verksamhet. För vidare instruktioner om återrapportering och årliga återkommande aktiviteter, se intranätet under *Planering, styrning och uppföljning*.

Utbildning på grund- och avancerad nivå

Prioriterat 2025 – 2026

- Öka internt samarbete och kunskapsutbyte mellan utbildningar:
 - diskutera och definiera vad som händer i frontlinjen inom våra ämnen och fält
 - analysera utveckling av inslag av AI och digitalisering inom våra ämnen.
 - fortsatt med hållbarhetsfokus med avstamp i utbildningsuppföljning 2024.
 - skapa forum och strukturer för ökat pedagogiskt samarbete och kunskapsutbyte mellan våra institutioner och utbildningar.
- Utveckla ämnesrådets verksamhet utifrån uppdrag som till exempel ämnesutveckling, internationalisering och uppföljning.
- Stärk sambandet mellan utbildning och forskning.
- Säkerställ bildämnet inom Stockholmsområdet och förbered för beställd utbildning.
- Förnya lärarutbildning och dimensionering för inriktning mot gymnasiet för att möta samhällets och de sökandes behov, samt anpassa efter lärarutbildningsutredningen.

Ansvariga: Vice-rektor för utbildning och samverkan, och prefekter

En orolig värld och den gröna och digitala omställningen påverkar oss och hela vår samtid. Strategin för utbildning och forskning sätter därför fokus mot ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet samt ökat kunskapande inom digital utveckling med våra ämnen som grund. Från 2024 års utbildningsuppföljning med tema hållbarhet finns goda exempel och utvecklingsområden att ta vidare. Att utveckla användning av AI inom utbildningen i relation till ämnesinnehåll är prioriterat. Utbildningarna behöver även öka samarbetet och kunskapsutbytet för att ligga i framkant inom våra ämnen och även för att hitta resurseffektiva lösningar. Verksamheten ska bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning bl.a. genom delad tillgång till infrastruktur.

Utbildningsutbudet ska svara mot studenters efterfrågan och arbetsmarknadens behov samtidigt som utbildningsvolymen behöver anpassas efter utbildningsanslaget. Antalet studenter behöver nu minska till följd av sänkt takbelopp, ökade ersättningsnivåer per student och en samlad överproduktion. Konstfack vill även erbjuda utbildning för livslångt lärande genom fristående kurser som vänder sig till yrkesverksamma, vilket är en faktor att ta hänsyn till i utbildningsplaneringen.

Dimensionering av vår lärarutbildning är en utmaning då förändringarna är många och komplexa. Estetiska ämnen på gymnasiet är inte längre obligatoriska, varför en ny lärarutbildning i bild med inriktning mot gymnasiet är under utveckling. Behovet av legitimerade lärare i bild och i slöjd i grundskolan är fortsatt stort och utöver det önskar Stockholms universitet förlägga undervisning i bildämnet i lägre åldrar till Konstfack (bidragsutbildning). Slutligen förväntas regeringen fatta beslut om en ny lärarutbildningen och höjda behörighetskrav med krav på lägsta betyg i svenska, våren 2026, vilket innebär ytterligare förändringar.

Ämnesråden behöver utvecklas för att stärka förankring och beredning i frågor som rör exempelvis ämnesutveckling, internationalisering och kvalitetssäkring (lärarutbildningens programråd arbetar redan med detta).

Forskning och forskarutbildning

Prioriterat 2025 – 2026

- Vidareutveckla forskningsplattformar och seminarieverksamhet för ökat internt och externt samarbete och kunskapsutbyte.
- Stärk forskarna i deras *expertroll*. Synliggör forskningens innehåll och resultat.
- Utveckla arbetet inom forskningsetik, öppen vetenskap och strategisk publicering.
- Stärk sambandet mellan utbildning och forskning genom ömsesidigt utbyte och kollegialt arbete inom ämnesutveckling samt gemensam tillgång till infrastruktur
- Fler och större forskningsprojekt genom exempelvis deltagande i Horisont Europa
- Utveckla infrastruktur för forskning

Ansvariga: Vice-rector för forskning, forskarutbildning och samverkan, och verksamhetsansvariga

För att bli en ledande forskningsaktör ska Konstfack utveckla forskning av hög kvalitet, kreativ höjd och samhällsrelevans. Extern finansiering av forskning ska öka genom proaktiv samverkan för ansökningar såväl hos svenska som hos europeiska forskningsfinansiärer (exempelvis Horisont Europas utlysningar), där förutsättningar för att delta även behöver stärkas. Strategier behövs för att attrahera, behålla, och utveckla forskningskompetens. Genom att stärka forskarens roll som expert, samverka med strategiska partners, ökad externfinansiering, en forskarutbildning av hög kvalitet kan vår forsknings betydelse och genomslag i samhället öka. Forskningsplattformar och seminarieverksamhet vidareutvecklas för extern samverkan, kollegial dialog, och gemensamma projekt och forskningsansökningar. En aktiv seminarieverksamhet, ämnesöverskridande och ämnesspecifik, behövs för fördjupad dialog och stärkt forskningsanknytning i utbildningen.

Infrastrukturen för forskning behöver stärkas. Fysisk forskningsinfrastruktur som bibliotek och verkstäder är avgörande, men kräver både expertis, yta och stora investeringar. Varje verkstadsområde spänner över teknik och utrustning där äldre tiders hantverk kombineras med dagens senaste teknik. Det är ett gemensamt ansvar att säkerställa hög kvalitet av denna infrastruktur. Doktorandernas och forskarnas tillgång till infrastruktur behöver säkerställas för att praktikbaserad forskning ska nå sin fulla potential, samt för att bidra till stärkt samband mellan utbildning och forskning.

God forskningssed ska värnas och vi ska även bidra till ett öppet vetenskapssystem, där delning av forskningsdata ställer krav på ökad säkerhet. Konstnärliga publiceringskanaler finansieras på andra sätt än inom vetenskaplig forskning, varför vi behöver analysera kanaler som grund för strategisk publicering samt utveckla stöd för forskare vid val av publicering. Den konstnärliga forskningens resultat är i huvudsak publika och offentliggörs via offentliga privata institutioner som museer, gallerier, filmfestivaler etc. Här behövs ett gemensamt nationellt arbete för att tydliggöra vad det i praktiken innebär för konstnärlig forskning.

Det är angeläget att ingå i forskningsstrategiska partnerskap som tar sig an framtida utmaningar. Samarbete inom KTH:s forskningscentrum Navet möjliggör samarbeten över gränserna mellan konst, teknik och design. Genom IBIS deltagande i ULF-samarbetet (utbildning, lärande, forskning) utvecklas långsiktiga samverkansmodeller mellan akademi och skola och forskningsanknytning i lärarutbildningen stärks.

Forskarutbildningen i konstnärlig gestaltning inom bild, form, rum, har högt söktryck. Fokus behövs nu för att upprätthålla kurser av hög kvalitet, god studiemiljö, kompetenta handledare, tillgång till infrastruktur (verkstäder) och en växande forskningsmiljö. IBIS har inlett ett samarbete med Åbo Akademi för doktorander i slöjd. Samarbetet inom bildpedagogik sker med Göteborgs universitet.

Samverkan och innovation

Prioriterat 2025 – 2026

- Skapa ett innovationskontor i samarbete med konstnärliga högskolor
- Genomföra strategiska rekryteringar för att driva arbete med samverkan och innovation.
- Förbättra lokaler, lokalanvändning och schemaläggning för att möjliggöra extern samverkan och konferenser.
- Öka samverkan för breddad finansieringen av utbildning och forskning. Exempelvis flera *Scientists in Residence* på Konstfack, diskussioner med möjliga donatorer för internationella studentstipendier.
- Öka strategisk samverkan med externa parter inom och utanför Sverige, i internationella nätverk, policyarbete och gemensamma ansökningar om externa medel.
- Åtgärda relevanta rekommendationer efter tematisk granskning av samverkan, enligt UKÄ:s beslut.

Ansvariga: Rektors ledningsråd

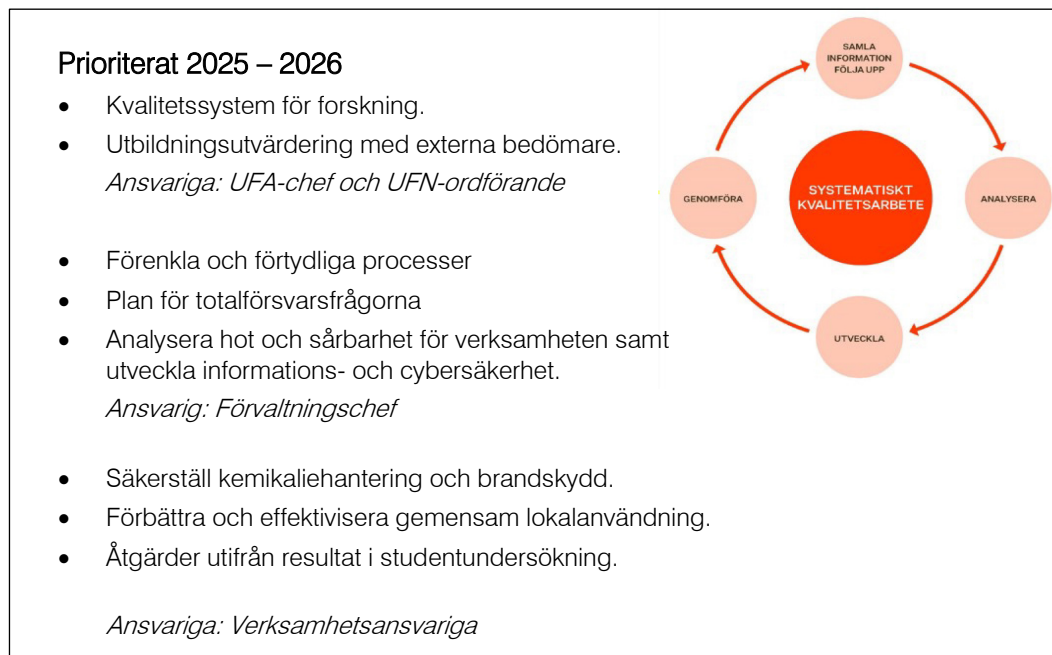
Konstfack ska vara den självklara knutpunkten för våra ämnen i samhället. För att åstadkomma detta behöver vi även utveckla våra lokaler för att kunna bjuda in externa till events, öppna föreläsningar och seminarier, konferenser och andra sammankomster.

Ett nytt innovationskontor formas nu gemensamt med de andra konstnärliga lärosätena. Konstfack ser goda möjlighet att bidra i framtida samarbeten *"i syfte att främja tekniköverföring och utveckla nya produkter och tjänster som kombinerar konstnärliga och kreativa processer med teknisk innovation, inte minst inom designprocesser."* Detta är ett viktigt första steg att stärka den nationella, konstnärlig verktygslådan kring innovationsprocesser i samverkan med Konstnärliga lärosäten, näringsliv och andra aktörer i Stockholmsområdet.

Samverkan ska även stärkas genom gemensamma forskningsprojekt med andra lärosäten och näringsliv. Sedan 2025 ingår två doktorander som finansieras genom KK-stiftelsens satsning på jubileumsdoktorander vilket bidrar till forskningsmiljön och stärkt samverkansfokus.

UKÄ:s yttrande om Konstfacks arbete med samverkan innefattar rekommendationer om att tydliggöra vad vi vill uppnå med samverkan, bättre stöd för forskningens samverkan, utveckla systematisk uppföljning av forskningssamverkan, verka för externa parter perspektiv i styrning av samverkan samt öka student- och doktorandmedverkan.

Kvalitet, infrastruktur, säkerhet och hållbar utveckling

Kvalitetsarbetet är ett gemensamt ansvar för högskolans personal och studenter. Konstfacks utbildningar följs årligen upp i enlighet med Konstfacks kvalitetssystem. Utvecklingsarbete från uppföljning föregående år återrapporteras i årsredovisning. Med regelbundenhet ska också externa bedömare kopplas in för utvärdering av valda kvalitetsaspekter. Konstfack ska ha ett sammanhållet kvalitets-säkringssystem för utbildning och forskning. Forskarutbildningen ingår from 2024 i ordinarie process, nu återstår att implementera de delar som gäller forskning.

Studenterna har rätt till inflytande över utbildningen och högskolan ska "verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen" (HL 1 kap). Studentkåren bidrar till arbetet med kvalitetssäkring.

Vi ska ha en fysisk- och psykosocial arbetsmiljö som förebygger ohälsa och främjar hälsa hos medarbetare och studenter. Hälsa och välbefinnande ska även främjas i enlighet med målen i Agenda 2030. En tillgänglig, jämställd och inkluderande verksamhet ska bidra till en god arbetsmiljö och kvalitet i verksamheten. Åtgärder anges i Konstfacks plan för lika villkor 2024 – 2027.

Miljöfrågor och hållbarhet är en integrerad del av utbildningen och förbereder studenter för ett hållbart yrkesliv. Nya tekniker utforskas med hänsyn till miljö- och resurskrav, i linje med Agenda 2030. Myndigheten ska ha ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn och främjar hållbarhet i verksamheten. Konstfack bidrar till de globala målen och har, genom Klimatramverket, åtagit sig att arbeta för en hållbar utveckling.

Det osäkra världsläget innebär fortsatt fokus på arbete som fysisk säkerhet, informations- cybersäkerhet och engagemang i Sveriges totalförvar inklusive Campus Totalförvar. Konstfack kommer under 2025/2026 att vidareutveckla sitt arbete med informations- och IT-säkerhet för att möta de skärpta kraven i NIS2-direktivet. Vi behöver även vidta åtgärder som minskar brandrisk (brandbelastning) orsakad av studentmateriel. Den konstnärliga verksamhetens karaktär kräver även löpande tillsyn för att identifiera och minimera brandrisker.

Kommunikation

Prioriterat 2025 – 2026

- Kommunikationsplattform och strategi som stärker kommunikation om våra ämnen.

Ansvarig: Kommunikationschef

Med tydlig, aktiv och attraktiv kommunikation vill vi rekrytera de främsta krafterna, initiera de viktigaste samarbetena, skaffa de nödvändiga resurserna och synliggöra på vilka sätt vår verksamhet är relevant för omvärlden.

Under året lägger vi grunden för vår framtida kommunikation, och tar fram en första kommunikationsplattform. Den innehåller dels Konstfacks identitet, dels hur vi tillsammans arbetar med strategisk kommunikation för att nå våra verksamhetsmål. Parallellt utvecklar vi vår forskningskommunikation i syfte att stärka vår expertroll. Vår fortsatta breddade rekrytering ska minska snedrekryteringen till våra utbildningar och stärka framtidens konstnärliga uttryck.

Kompetensförsörjning och medarbetarskap

Prioriterat 2025 – 2026

- Revidera anställningsordningen utifrån regeringsbeslut och verksamhetens behov.
- Revidera arbetstidsavtal för lärare med fokus på forskningstid i tjänst samt möjliggöra lärares medverkan i högskolegemensamma aktiviteter och kompetensutveckling med mål att öka internt samarbete och kunskapsutbyte.
- Genomlysa tjänstgöringsplaner utifrån reviderat arbetstidsavtal.
- Genomföra rekryteringar kopplat till strategiska utvecklingsområden
- Öka antalet disputerade. Attrahera, behåll, och utveckla kompetens inom forskning.
- Rekrytera fler internationella medarbetare

Ansvariga: HR-chef och verksamhetsansvariga

Konstfack ska vara en attraktiv arbetsplats med ett stabilt ledarskap, aktivt medarbetarskap och god arbetsmiljö. Vår kompetensförsörjning ska säkra nuvarande och framtida kompetensbehov. Med fler disputerade och bibehållen hög konstnärlig praktisk kompetens stärker vi forskning, forskningsanknytningen i utbildningen samt ämnesutveckling. Vi ska främja en kultur som tillåter fritt kunskapsökande, fri kunskapsspridning och delta i samhällsdebatten utifrån våra expertområden. Jämställdhetsintegrering ska främja lika karriärmöjligheter. Att skapa en tvåspråkig, internationell miljö är ett fortsatt utvecklingsområde. I senaste forsknings- och innovationspropositionen aviseras satsningar på biträdande lektorat för att åstadkomma excellent forskning.

Internationalisering

Prioriterat 2025 – 2026

- Utveckla det strategiska internationella arbetet och identifiera partners för närmare samarbeten
- Öka utresande genom att möjliggöra kortare utbyten inom utbildningarna.
- Utred möjlighet att erbjuda kandidatprogram i Industridesign på engelska (DIV).
- Förbättra arbets- och studiemiljön för engelskspråkiga lärare och studenter.
- Öka antalet internationella gästprofessorer och gästforskare

Ansvariga: UFA-chef och verksamhetsansvariga

En ökad internationell verksamhet ska stärka Konstfacks utbildning och forskning samt bidra till hållbar utveckling. För att nå excellens krävs attraktionskraft och ökat kunskapsutbyte för att rekrytera de mest kvalificerade lärarna, doktoranderna och studenterna. Konstfack har starka nätverk men behöver utveckla strategiska samarbeten. Alla studenter ska uppmuntras till utbytesstudier eller praktik utomlands.

Ekonomiska förutsättningar

Konstfack har genom åren kunnat bygga upp ett myndighetskapital. Detta myndighetskapital har sedan 2024 minskat på grund av ökade personalkostnader och ökade lokalkostnader. Även 2025 kommer en del myndighetskapital användas i verksamheten. Framåt har regeringen även aviserat att Konstfacks takbelopp justeras genom att satsningarna som gjordes i samband med pandemin kommer att tas bort helt 2026. Detta tillsammans med ökade utgifter för bland annat pensionsavsättningar leder till att det ekonomiska läget blir ansträngt de närmaste åren. Konstfack har som mål att kunna bibehålla ett myndighetskapital som uppgår till ca 10 procent av årets intäkter och kommer därför behöva vidta åtgärder för att på sikt nå en ekonomi i balans. Då kostnadsökningarna har varit större än tidigare beräknat har arbetet med detta påbörjats 2025 genom att Konstfack vidtar åtgärder för att minska kostnaderna.

Konstfack har de senaste åren utbildat fler studenter än takbeloppet och har en hög genomströmning. Den sparade överproduktionen kommer eventuellt att överstiga 15 procent 2025. Regeringens satsningar mot bristyrken och avancerad nivå under pandemin möjliggjorde för Konstfack att bygga ut inredningsarkitekturutbildning och ämneslärarutbildning, samt bibehålla fristående kurser för livslångt lärande. Efter pandemin har satsningarna successivt dragits tillbaka och regeringens minskning av Konstfacks takbelopp innebär att Konstfack nu behöver minska antalet helårsstudenter. Från 2027 och framåt förväntas samtidigt den aviserade lärarutbildningsreformen leda till färre lärarstudenter i hela landet. En aviserad minskning av möjlighet att spara anslagsmedel av överproduktion till kommande år sänks även från 15% till 10%. Under 2025 analyseras och beslutas de förändringar som krävs för att kommande utbildningsuppdrag ska vara i paritet med det sänkta takbeloppet 2026 och 2027, samt kommande förändring av lärarutbildningen.

Intäkter och kostnader för forskning

Ramanslaget för forskning ser ut att ligga på samma nivå de närmsta åren. Konstfack har inte erhållit förväntat utökade forskningsanslag till följd av beviljad examensrätt och behöver fortsatt utveckla den externfinansierade forskningen. Att mer medel tilldelas forskningsfinansiärerna försvårar indirekt små lärosätens möjlighet att utveckla excellenta forskningsmiljöer då lika villkor för resurser och stöd att skriva forskningsansökningar saknas. Antal ansökningar ökar dock och intäkterna från den externfinansierade forskningen beräknas öka något de närmaste åren.

Åtgärder framåt

Ett arbete för att bredda finansieringen för verksamheten har påbörjats, bland annat för att öka den externa finansieringen av forskningen, bedriva mer beställd utbildning och utbildning på uppdrag, öka antalet stipendier för avgiftsskyldiga studenter, samt samverka med donatorer. Att bredda finansieringen kan i viss utsträckning kompensera för uteblivna intäkter från anslag. Idag kommer intäkter av uppdragsutbildning i huvudsak från Skolverket inom ramen för "Lärarlyftet". Konstfack ska ha en budget i balans och ett myndighetskapital på av styrelsen fastställd nivå (10% av anslaget).

Ansvarig: Ekonomichef